

Beslutningsforslag nr. B 81. Fremsat den 31. august 1990 af forsvarsministeren (Knud Enggard)

Forslag til folketingsbeslutning

om under FN at sende et dansk orlogsfartøj samt eventuelt et forsyningskib til Mellemøsten

Folketinget giver sit samtykke til at der under FN sendes et orlogsfartøj samt eventuelt et forsyningskib til Mellemøsten. Fartøjerne skal medvirke til at sikre gennemførelse af bestemmelserne i De Forenede Nationers Sikkerheds-

råd's resolution nr. 661 af 6. august 1990 om økonomiske sanktioner mod Irak efter de retningslinier, der er fastlagt i Sikkerhedsrådets resolution nr. 665 af 25. august 1990.

Bemærkninger til forslaget

Den 2. august 1990 invaderede Irak Kuwait. Samme dag vedtog De Forenede Nationers Sikkerhedsråd resolution nr. 660, der kraftigt fordømmer invasionen og kræver en øjeblikkelig og betingelsesløs tilbagetrækning af de irakiske tropper. Resolution nr. 660 efterfulgtes den 6. august af resolution nr. 661, der under De Forenede Nationers Pagts kapitel VII indeholder de hidtil mest omfattende bindende sanktioner, der er vedtaget i De Forenede Nationer. Resolution nr. 662 af 9. august 1990 fordømmer Iraks annekstion af Kuwait og erklærer den for ugyldig. Resolution nr. 664 af 18. august gentager fordømmelsen af Iraks annekstion af Kuwait samt kræver fri udrejse for udlændinge.

Den 25. august 1990 vedtog De Forenede Nationers Sikkerhedsråd resolution nr. 665. I resolutionens operative bestemmelser hedder det, at Sikkerhedsrådet,

- »1. *anmoder* de medlemsstater, der samarbejder med Kuwaits regering, og som deployerer maritime styrker til området, om at træffe sådanne foranstaltninger, der måtte være nødvendige, og som står i forhold til de specifikke omstændigheder, og om under Sikkerhedsrådets myndighed at standse al indgående og udgående skibsfart med henblik på at inspicere og verificere deres last og bestemmelsessteder, og på at sikre strikte gennemførelse af de bestemmelser i resolution 661 (1990), der vedrører sådan skibsfart,
2. *inviterer* i overensstemmelse hermed medlemsstaterne til at samarbejde, som det måtte være nødvendigt, med henblik på at sikre overholdelse af bestemmelserne i resolution 661 (1990) ved maksimal brug af politiske og diplomatiske midler i overensstemmelse med § 1 ovenfor,
3. *opfordrer* alle stater til, i overensstemmelse med Pagten, at yde sådan bistand, som måtte blive ønsket af de stater, der henvises til i denne resolutions § 1,
4. *opfordrer yderligere* de berørte medlemsstater til at koordinere deres indsats i medfør af denne resolutions forannævnte paragraffer ved at bruge Den Militære Stabskomits mekanismer i passen-

de omfang, og til efter konsultationer med Generalsekretæren at rapportere til Sikkerhedsrådet og dets Komit, der er etableret under resolution 661 (1990) med henblik på at lette overvågningen af nærværende resolutions gennemførelse,

5. *beslutter* at forblive aktivt beskæftiget med denne sag.»

Allerede den 13. august 1990 henvendte Emiren af Kuwait sig til Danmarks statsminister og udtrykte sin taknemmelighed over de besluttsomme skridt, som Danmarks regering og andre nationer havde taget. Endvidere anmodede Emiren den danske regering om at tage sådanne militære og andre skridt, som måtte være nødvendige med henblik på at sikre, at de økonomiske foranstaltninger til fuldt ud at genetablere Kuwaits rettigheder gennemføres effektivt. Efter vedtagelsen af resolution nr. 665 gentog Kuwaits FN-ambassadør overfor den danske FN-ambassadør i New York opfordringen til Danmark om at deltage i flådeopbygningen i Golfen til sikring af overholdelsen af sanktionerne over for Irak. Kuwaits ambassadør anmodede om, at dette budskab blev viderebragt til den danske regering. Ambassadøren anførte, at en multinationalisering af flådeindsatsen svarede til den Arabiske Ligas ønsker.

Det er i overensstemmelse med den hidtidige klare danske stillingtagen i den foreliggende konflikt, at der fra dansk side på grundlag af den foreliggende resolution træffes mere konkrete foranstaltninger. En sådan dansk indsats ligger samtidig i forlængelse af traditionel dansk FN-politik. Resolution nr. 665 indebærer en opfordring til medlemslandene om at stille maritime styrker til rådighed for operationerne i området. Den danske regering finder på denne baggrund, at Danmark har en klar politisk forpligtigelse til aktiv medvirken i den foreliggende situation.

Regeringen har nøje overvejet og vurderet de foreliggende muligheder og finder, at udsendelse af et orlogsfartøj fra søværnet til Mellemøsten vil være et godt og hensigtsmæssigt dansk bidrag til den internationale aktion i området.

Det følger af § 1 i resolution nr. 665, at danske orlogsfartøjer eventuelt vil skulle deltage i sådanne for-

anstaltninger, der måtte være nødvendige blandt andet for at standse indgående og udgående skibsfart med henblik på at inspicere og verificere deres last og bestemmelsessteder. Dette kan indebære, at danske orlogsfartøjer kan komme i situationer, hvor der eventuelt må anvendes militære magtmidler, hvorfor Folketinget på forhånd må meddele sit samtykke her-til, jf. grundlovens § 19, stk. 2.

Udsendelse af flådefartøjer til området omkring den Arabiske Halvø bør kun foretages med enheder, der er udrustet til kamp i et moderne våbenteknisk miljø, idet der kan opstå krigshandlinger, hvor skibene vil være udsat for angreb primært fra fly og missiler. Dette betyder, at kun udsendelse af en korvet kan anbefales. Imidlertid skal der på grund af de særlige forhold i området foretages ekstra klargøringsarbejder, der primært vil omfatte etablering af klimaanlæg samt ekstra generatorer. Disse klargøringsarbejder forventes at kunne udføres i løbet af 14 døgn. Hertil kommer en sejltilid til området på ca. 10-15 døgn. En korvet vil således kunne være fremme i området ca. 25-30 døgn efter iværksættelse af klargøring.

Det vil være nødvendigt at etablere en forsyningsorganisation til støtte for skibet under dets ophold i Mellemøsten. Dette kan ske enten ved at opbygge en fleksibel organisation i en havneby eller ved chartring af et mindre forsyningskib. Det er i den forbindelse af stor vigtighed, at organisationen er mobil og

fleksibel. Indsatsen, herunder også på forsynings- siden, vil blive søgt koordineret med andre af de lande, der deltager i den multinationale styrke, ligesom den danske indsats søges koordineret med en eventuel indsats fra et eller flere af de andre nordiske lande.

Omkostninger forbundet med klargøring af korvetten andrager ca. 5 mio. kr. Den samlede driftsudgift inklusiv forsyningskib anslås til maksimalt 5 mio. kr. pr. måned, hvoraf ca. 2 mio. kr. pr. måned udgør merudgifterne ved at indsætte en korvet i Mellemøsten i stedet for ordinær drift i danske farvande. I 1990 vil de samlede udgifter udgøre maksimalt 22,5 mio. kr., hertil kommer eventuelle udgifter til genanskaffelse af ammunition og missiler samt uforudsete reparationer.

Regeringen finder på denne baggrund, at der snarest bør udsendes en korvet og eventuelt tillige et forsyningsfartøj til området.

Det forudses i den forbindelse, at en deltagende enhed forbliver under national dansk kommando. Forsvarsministeren udsteder en særlig dansk forholdsordre til enheden. Indsatsen vil blive koordineret med de øvrige deltagende lande ved brug af FN's Militære Stabskomits mekanismer i passende omfang.

Fra dansk side vil man virke for en så central koordinerende rolle for FN som muligt.